5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXII.—N-rul 328 6 PAGINI VINERI 28 NOEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
... corp 7 bani 50
... pag. 15 ... 40
In ordii şi reclame 3,60 linia
... contori cu intermitenţă
... portiune după mărime
... 60—150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezoianu 11

Infrângerea germanilor
LA NOWY-SANDEZ

Bucureşti, 27 Noembrie 1914

In jurul principiului naţionalităţilor

S'a găsit cineva care să pledeze, în aceste vremuri vestitoare de mari prefaceri, şi *impotriva* principiului naţionalităţilor, — şi în chip firesc acest cineva trebuia să fie — un maghiar. Nu era tot astfel în vremurile lui 48, când şi maghiarii îşi aveau de revendicat autonomia lor naţională; — dar vremurile s'au schimbat; — mai norocoşi de cât alte popoare vecine, maghiarii şi-au redobândit autonomia şi şi-au păstrat întregirea naţională; nu s'au mulţumit însă numai cu atâta, ci le-au folosit ca la rândul lor să domineze şi să asupreasscă alte natii, alte popoare.

Acuma, în această situaţie, când dela triumful principiului naţionalităţilor maghiarii nu mai au de aşteptat nimica, ba li se pare că n'au decât de pierdut, — bineînţeles că un conte Andrassy la 1914 va numi o simplă superstiţie ceea ce pentru un Kossuth la 1848 era un drept sfânt şi imprescriptibil. — fireşte însă şi în sistemul aceluia *numai* pentru maghiari

In locul principiului naţionalităţilor, contele Andrassy ar vrea să se pună astăzi acela al... „dreptului istoric şi al situaţiilor geografice!" In realitate, aceasta n'ar însemna altceva de cât tot dreptul pumnului:—căci ce alt va să zică, de pildă, din partea maghiarilor să spună celorlalte popoare din Ungaria: v'am cucerit, deci avem „dreptul istoric" de a vă oprima până la desfiinţare sau: *avem nevoie* „geografică" de Ardealul vostru pentru creşterea neamului nostru în dauna şi spre micşorarea voastră?

Apoi dacă e vorba pe dreptul pumnului, n'are să fie oare o veşnică duşmănie şi harţă între popoarele din Ungaria, presupunând că ea ar rămânea aşezată şi mai departe pe temelia principiilor susţinute de contele Andrassy? Şi va putea oare să fie în interesul păcii şi desvoltării viitoare a viitoarei Europe ca un stat cu o asemenea organizare purtătoare a unor nesfârşite fermente de turburări să dăinuiască aicea în mijlocul ei?...

Contele Andrassy spune că nu e niciun stat în Europa în care să nu existe naţionalităţi străine... O fi şi asta, însă noi ştim altceva mult mai de ţinut în seamă, şi anume că nu există şi nu poate să existe, nici în Europa nici aiurea, un stat în care o minoritate naţională să pretindă să stăpânească spre *nimicirea* celorlalte naţionalităţi. Apoi chiar „dreptul istoric" era în Ungaria şi de partea naţionalităţilor, — el însă a fost călcat mereu în picioare, dovedindu-se şi cu aceasta că nu poate avea nicio valoare faţă de dreptul ce numai din principiul naţionalităţilor poate să isvorască.

Ne mai întreabă contele Andrassy ce am face *noi* în Ardeal cu minorităţile de naţionalităţi străine ce ar rămânea presărate printre masele române? Foarte simplu: nu le-am oprima după model maghiar, ci le-am trata după sfintele precepte ale libertăţii, egalităţii şi fraţiei. Dar, la rândul nostru, întrebăm: Ce fel de logică poate să fie aceasta, ca să zici şi să pretinzi: Din moment ce şi majoritatea ajunsă la valorarea drepturilor ei ar avea de trăit alături de nişte minorităţi, atunci de ce nu e mai bine ca una din aceste minorităţi să stăpânească şi anume tăind şi spânzurând?...

Contele Andrassy pledează, cum se pricepe d-sa mai bine, pentru interesele maghiarimei; noi credem însă că se pricepe rău şi d-sa, ca atâţia alti conaţionali ai d-sale, căci împotrivirea faţă de triumful principiului naţionalităţilor, apărat astăzi nu numai de cele mai puternice cugetări, dar şi de cele mai mari puteri ale omenirii, — are să fie zadarnică, venind ea chiar şi din partea vajnicei raţiuni maghiare.

Pe frontul austro-sârb
O mare victorie sârbă
— Trei corpuri de armată austriacă nimicite.—10.000 prizonieri —

O telegramă particulară din Niş anunţă că eri a avut loc la Valievo o luptă crâncenă, în care trei corpuri de armată austriacă au fost cu totul nimicite.

Sârbii au luat 10 mii de prizonieri, 700 cai, câteva baterii de tunuri şi o enormă cantitate de muniţiuni.

Austriacii au fost goniţi dincolo de frontiera Herţegovinei.

Niş, 25. — *Ofensiva fulgerătoare a armatei sârbe a izbutit pe deplin pe întreg frontul. Pretutindeni inamicul se retrage în cea mai mare dezordine lăsând în mâinile noastre un foarte mare număr de prizonieri, guri de tun şi material de război.*

Se asigură că pe unul din fronturi am făcut 2000 de prizonieri, cu muzica şi drapelul regimentului 22. (Pressbureau).

Acţiunea franco-muntenegreană

Roma, 24 (sosită 25). — Ziarul „Giornale d'Italia" află din Bari că statul major franco-muntenegrean se pregăteşte să desfăşoare un plan îndrăzneţ în potriva Austriei. Imbărbătaţi de succesele repurtate lângă Grabovo în Herţegovina muntenegreni, conduşi de generalul Martinovici pregătesc o incursiune în Dalmaţia trecând din Grabovo la Grab la sud de Trebinje. Din această localitate năzuesc să înainteze spre mare lângă Ragaza.

Ei ar fi sprijiniţi de flota franceză care s'ar reîntoarce în curând în Adriatica pentru a neutraliza efectele deselor bombardări ale hidroplanelor austriace în contra Antivari-ului şi Cetinge-ului. Năvile franceze ar conlucra la manevra muntenegrenilor bombardând Gravosa. Muntenegrenii speră în caz de succes să năvălească asupra Cattaro-ului de pe uscat, fiind din cauza vremei, nevoiţi să renunţe deocamdată la bombardarea de pe muntele Lowcen, care este acoperit cu zăpadă. (A. T. I.)

Aproniata schimbare a Capitalei sârbe la Uskiub

Roma, 24 (sosită 25). — Se anunţă din Atena că Serbia ar considera că a sosit momentul ca să transporte capitala la Uskub. Se crede că lucrările s'au transportat deja arhivele (A.T.I.)

Pătrunderea austriacilor în Serbia se face încet

Roma, 24 (sosită 25). —Criticul militar al ziarului „Tribuna" scrie:

Sârbii care duceau lipsă de muniţiuni şi proviziuni se pare că în ultimele zile şi le au procurat, aşa că acum sunt în stare să opună o rezistenţă îndârjită înaintărei austriacilor de sub comanda generalului Potiorek.

Este de observat că austriacii, pentru a pătrunde în ţară au să treacă prin nişte defileuri de munţi foarte periculoase: aşa că nu le va fi uşor să ajungă la Kragujewatz, pe când armata generalului Putnik va fi favorizată în lupta de defensivă. (A. T. I.)

Comunicat austriac

Viena 25. — *Comunicat oficial de pe teatrul războiului meridional din 25:*

Noua grupare s'a efectuat după program. Câteva încercări ale adversarului de a o turbura au fost respinse. Cu această ocaziune inamicul a încercat perderi simţitoare. Ofensiva noastră la Sud de Belgrad înaintează în mod favorabil. Au fost capturaţi 14 ofiţeri şi 400 de oameni. (Corr. Bureau).

LUPTELE
DIN BELGIA ŞI FRANŢA

Bombardarea aeriană în Belgia

Roma, 24 (sosită 25). — *La Mont-Cassel nu departe de Dixmude turnul este întrebuinţat drept staţiune radiotelegrafică şi e un punct de observare al aliaţilor. Populaţiunea temându-se ca să nu fie bombardată de germani se adresă generalisimului, rugându-l să mute alt undeva staţiunea radiotelegrafică, dar nu fură satisfăcuţi. Două aeroplane germane au lansat acum câtva timp bombe asupra satului. Soldaţii au tras salve asupra aeroplanului şi drept răspuns au căzut alte bombe ucizând cinci soldaţi. (A. T. I.).*

Armatele germane de pe teatrul occidental

Roma, 24 (sosită 25). — *Colonelul Rempington criticul militar al ziarului „Times" publică o statistică a forţelor germane ce se află pe câmpul de luptă, din care reese că cele mai numeroase armate germane se află încă pe sectorul occidental. Rempington afirmă că după cât ştie el, până în săptămâna trecută pe teatrul războiului se aflau 20 sau 21 din cele 25 corpuri de armată activă, în afară de 16 corpuri de armată din rezervă şi de 7 corpuri de armată compusă din Landwehr şi Landsturm, adică în total vreo 44 de corpuri de armată. La aceste forţe trebue adăogat contingentele marinarilor din Landsturm în Belgia şi pe linia comunicaţiunilor germane pe teatrul occidental. (A. T. I.).*

Viaţa la Bruxelles

Roma, 24 (sosită 25). — *Un locuitor din Liège scrie unui prieten al său din Paris:*

Ce pot să spun? Avem dreptul de a respira şi de a mânca. Putem de asemenea umbla în oraş până la 7 seara; dar suntem ca prizonieri în ţara noastră proprie, fără poştă, fără telegraf, fără trenuri. Din fericire se găseşte ce mânca. Ficcare şi-a făcut proviziuni abundente spre a fi pregătit pentru timpuri şi mai grele. Din punct de vedere material oraşul a suferit mai puţin de cât satele ce se găsesc pe dreapta Meusei, şi care au fost mai toate şterse de pe suprafaţa pământului.

Cea mai mare parte din locuitorii Liège-ului s'au înapoiat pe la casele lor şi s'a găsit modalitatea de a se asigura traiul tuturor. Fabricarea şi vânzarea pânei au devenit servicii publice. (A. T. I).

Comunicat oficial german

Berlin, 25. — *Marele stat major anunţă de la cartierul general cu data de 25 Noembrie dimineaţa:*

Pe frontul din Flandra condiţiunile terenului devenit rău din cauza ultimelor ploi, cauzează mari dificultăţi mişcărilor trupelor. La nord de Arras am făcut uşoare progrese. Spitalul militar german din Lille a fost distrus eri de un incendiu, pus probabil de o mână răufăcătoare; nu sunt a se deplânge pierderi de vieţi umane. Afirmaţiunile franceze despre înaintări în regiunea Argonne nu corespunde faptelor; de multă vreme nici un atac n'a mai avut loc acolo, din potrivă noi câştigăm necontenit teren.

Lângă Malancourt, la Est de Verennes, un punct de sprijin francez a fost luat alaiderî. Cea mai mare parte din trupele, cari îl apărau au fost ucise; restul de cătiva ofiţeri şi ca la 150 de oameni a fost prins. Atacurile franceze contra poziţiunilor noastre la Nord de Nancy pe şinele ferate au fost respinse. (Wolff-bureau).

Comunicat francez

Paris, 23 (sosită 25).—Comunicat oficial din 25 Noembrie ora 23. — Nimic de semnalat pe tot frontul azi. (Havas).

Declaraţiunea nou'ui guvern sârb

Niş, 25. — **Noul cabinet a citit declaraţiunea următoare în Scupştină, în şedinţa de eri seară:**

Guvernul are onoarea de a se prezenta înaintea d-voastră cu declaraţiunea următoare; El este format în scopul de a manifesta până la sfârşitul acestei mari crize unirea voinţelor şi fortelor tuturor partidelor ţărei noastre. Incredintat de încrederea Scupştinei întru cât el îşi pune toate puterile în serviciul marei cauze a statului sârb şi al familiilor sârbo-croato-slavonă, guvernul socoteşte de prima sa datorie de a se înclina cu adânc respect în faţa jertfelor cu curaţiu şi de bună voie consimţite pe altarul patriei.

guvernul păstrează armatei sârbe întregi şi fie-cărui militar, de la cei ce o comandă până la simplu [illegible] admiraţiunii şi recunostinţei pentru sforţările şi jertfele făcute pentru patrie. Mica şi tânăra noastră armată păstrându-şi bunul renume ce şi-a câştigat în anii trecuti s'a rânduit cu demnitate alături de gloriosele marile şi vechile armate ale marilor natiuni aliatele noastre, cari luptă cu noi pentru cauza dreptăţii şi libertăţii. Numai la sfârsitul acestor penibile zile de războiu se va preţui rolul nostru istoric.

Convins că întreg poporul sârb a hotărît până la finele acestui războiu sfânt să-si apere cămineriile şi libertatea, guvernul regal socoteşte în aceste momente [illegible] de a asigura un sfârsit favorabil acestui mare războiu care de la începutul lui a devenit o luptă de emancipare şi de unire a tuturor fraţilor nostri liniştei de libertate sârbi, croati şi slavoni. Succesul strălucit care va încorona această luptă va resemnăra în mod larg marile jertfe ale generatiunii actuale sârbe. In această luptă poporul sârb n'are a alege, căci între viaţă şi moarte nu este de ales. El este constrâns a lupta cu aceeaşi nestrămutată energie ca acum un veac, pentru reînvierea mormântului de la Kossovo.

Guvernul se va sili a fi reprezentantul credincios al acestei deciziuni naţionale şi credincios puternicilor şi vitejilor aliaţi; cu încredere va aştepta ora victoriei. Guvernul ştie greutăţile pe cari le sufere armata. O mare parte a natiunii va face tot ce puterile omeneşti pot face spre a îmbunătăti starea de lucruri şi va căuta repede şi cu tărie toate măsurile pentru aprovizionarea armatei şi serviciului sanitar al armatei, pentru ca în lupta pentru această cauză nimic să nu oprească nici o jertfă. Impreună cu d-v., domnilor deputati guvernul va lua hotăriri asupra măsurilor de a veni în ajutorul poporului, după războiu, spre a reface puterile sale. Acum când inamicul este încă pe solul nostru, guvernul strigă: Ina inte cu ajutorul lui Dumnezeu asupra inamicului la luptă în contra inamicului!

Toţi deputaţii şi asistenţa a remarcat [illegible] declaraţiunea, care a fost de mai multe ori întreruptă de strigătele entuziaste de „jivio!" ale deputaţilor. (Pressbureau).

Budgetul rus pe 1915

Petrograd, 24 (sosită 25). — *Proectul de budget pe 1915 a fost depus în parlament. El prevede la veniturile ordinare 3.080.108.314 contra 3.572.169.473 din anul trecut Incasări extraordinare: 154.200.100 contra 44.399.925. Totalul încasărilor este de 3 miliarde 234.308.414 contra 3 miliarde 613.569.398. Cheltuelile ordinare sunt evaluate la 155.493.953 contra 304.035881 Totalul cheltuelilor: 3.234.308.414 contra 3.613.569.398. Surplusul încasărilor ordinare asupra cheltuelilor ordinare este de 1.293.853 contra 262.643.966 din anul trecut. (Westnik).*

RAZBOIUL
AUSTRO-GERMANO-RUS
INFRANGEREA GERMANILOR LA NOWI-SANDEZ

Petrograd, 26.— **Statul major al generalismului comunică următoarele:**

Luptele care se desfăşură în Orasnys-Zioşanova nu s'au terminat până acum. Au fost lupte şi lângă Petrokow, unde am repurtat câteva succese parţiale.

O bătălie a început în ziua de 22 la sud est de Cracovia, în regiunea Wie pe malul râului Donaieţ. Această luptă se desfăşoară în favoarea noastră. După ce am trecut cu forţa riul Donaieţ în regiunea Nowy Sandez, întăririle noastre au continuat ofensiva şi au pricinuit o întringere trupelor germane cari căutau să ne inconjoare.

Corpul al 24-lea de armată german, care a fost transportat din Belgia până aci, împingea înainte spre noi nişte baterii automobile care au fost în parte puse afară din luptă fără a fi putut trage un foc de tun, de asemenea am pus afară din luptă şi mai multe tunuri de calibru mare. Am redus la tăcere cinci baterii de cap. Am capturat mai multe tunuri germane precum şi mulţi prizonieri.

Prizonierii germani mărturisesc că unităţile lor au suferit pierderi enorme; contingentele câtorva companii au fost reduse la 40 oameni. Ofensiva noastră continuă. (Westnik).

UN DISCURS AL KAISER-ULUI

Viena, 26. — *Se telegrafiază din Breslau că Gazeta din Silezia a publicat următorul discurs rostit de împăratul Wilhelm în faţa deputaţiunilor de trupe din corpurile de Woyrsch şi de trupe austriace:*

„Aduceţi camarazilor voştri cari luptă în tranşee salutările mele cele mai cordiale, mulţumirile mele imperiale şi cele ale patriei pentru atitudinea voastră eroică arătată mai ales în aceste trei luni din urmă faţă de preponderenţa ruseasscă.

„Aveţi onoarea de a lupta alături cu oastea împăratului Franz Iosef, prietenul şi vărul meu iubit, pentru o cauză dreaptă, pentru libertatea şi dreptul de viaţă al naţiunei, precum şi pentru pacea viitoare. Cu toate că acest războiu va putea dura încă mult timp, nu trebue să lăsăm pe duşmanii noştri în pace; vom continua să luptăm cu succes ca până acum, fiindcă cerul e cu noi. Cu Dumnezeu şi prin luptele noastre vom dobândi o pace lungă, fiindcă nervii noştri sunt mai tari de cât acei ai duşmanilor noştri.

„Amicul meu imperial a relevat de mai multe ori vitejia trupelor noastre, care luptă în comun cu fraţii noştri austriaci şi, cum văd, el v'a mărturisit recunoştinţa sa, conferindu-vă decoraţiuni.

„Inapoindu-vă în poziţiunile voastre, duceţi camarazilor voştri salutările mele cele mai cordiale şi spuneţi-le că toate gândurile mele sunt cu voi, privirile mele sunt ţintite spre voi ca şi când aş fi în spatele vostru.

„Să exprimăm sentimentele noastre fraţeşti strigând: ura pentru împăratul Franz-Iosef şi armata sa!" (K. B.).

Luptele din Prusia şi Polonia

Comunicat german

Berlin, 25. — *Marele stat major anunţă de la cartierul general cu data de 25 Noembrie:*

La graniţele Prusiei răsăritene nici o ştire importantă.

In Polonia septentrională trupele germane urmăresc foarte de aproape pe inamic, care se retrage repede. La Vest şi Sud-Est de Lodz ruşii au perdut — în afară de sângeroasele perderi extraordinar de mari anunţate deja eri — până acum 5000 de prizonieri, 16 tunuri cu chesoanele lor.

In Polonia de miazăzi nimic deosebit. (Semnat comandantul superior al armatei). (Wolffbureau).

Motoscafe germane în Polonia

— Distrugere de linii ferate. —

Roma, 24 (sosită 25). — *Se telegrafiază din Berlin: De pe fluviul Memel şi pe Vistula, motoscafele germane au luat parte la luptele ce s'au dat în Prusia răsăriteană şi în Polonia. In lupta de la Wloclawek şease motoscafe au avut menirea să acopere aripa dreaptă germană şi au cooperat la actiune cu mitralierele cu cari erau prevăzute. Cu toate că artileria rusească le-a bombardat şi una din ele fu lovită de şaptesprezece ori, totuşi nu s'a pierdut nici un vaporaş.*

Liniile ferate Radom-Kielze-Ostrowiecz-Bzin-Czentochau au fost distruse cu desăvârşire de germani; toate clădirile au fost dărâmate, toate vagoanele au fost arse. (A. T. I.).

Importanţa luării Lodz-ului

Roma, 24 (sosită 25). — *Ziarul „Tribuna" crede de mare importanţă ocuparea Lodz-ului de către germani, căci ei au o bază a bătăliilor ce se dau de câteva săptămâni în Polonia şi ar puica constitui un început de hotărîre în favoarea germanilor. (A. T. I.).*

Ţarul la Ecaterinodar

Petrograd, 25. — Impăratul a vizitat Ecaterinodar unde a primit pe reprezentanţii trupelor căzăceşti din Kuban, o altă delegaţiune şi pe englezii rezidând în acea regiune. Doi proprietari fonciari din localitate au oferit ţarului un dar de 14.000 de ruble pentru trebuinţele războiului şi pe cari împăratul le-a oferit pentru răniţi. In Ecaterinodar ţarul a asistat lângă catedrală la vechea ceremonie a cazacilor militari pentru care s'au adus anticele însemne ale vechilor zaporogi. In urmă ţarul a vizitat spitalele. (Westnik).

Mulţumirile guvernului român în Camera italiană

Roma, 24 (sosită 25). — **Preşedintele camerei italiene a comunicat mulţumirile guvernului român pentru comemorarea Regelui Carol. (A. T. I.)**

SITUAŢIA EXTERNA

Victoria dela Lodz. O declaraţie a d-lui Take Ionescu.— Călătoria lui Tisza la Berlin.—Neutralitatea Bulgariei.— Consfătuirea comitetului consultativ conservator. — Tripla Inţelegere şi răspunsul României

Agenţii germanofili de toate nuanţele au căutat să creeze o anumită atmosferă asupra recuceririi localităţei Lodz şi au căutat să prezinte această victorie ca de natură să convingă opinia publică românească că nu trebue să se gândească la o acţiune contra Austriei, căci armatele austro-germane vor fi în cele din urmă victorioase.

Intâlnind Marţi seară pe d-l Take Ionescu şi împărtăşindu-i această manoperă a agenţilor austro-germane, şeful partidului conservator-democrat, cu zâmbetul pe buze mi-a spus:

— „Te rog fii serios şi nu te ocupa de toate fleacurile.

Pariez cu oricine 100 lei contra un leu că, până la sfârşitul acestui război, Germania va fi strivită şi plâng pe acela care va privi pariul fiindcă am conştiinţa că-i fur leul. Ştii că înainte de începerea războiului dintre Japonia şi Rusia, am pariat pentru victoria Japoniei şi că în ziua mobilizărei armatei bulgare în 1912, am pariat pentru victoria bulgară în contra Turciei. Pariul de acum îl fac cu mai multă siguranţă şi fără nici un merit, căci trebue o doză imensă de ignoranţă sau o mare sărăcie de duh ca un om să nu vadă că este imposibil ca Germania să nu fie strivită. Ne vom mai întâlni şi vom avea ocazia să râdem împreună de orbii cu care probabil ai nenorocirea să te întâlneşti din când în când".

De vreo câteva zile se discută cu aprindere în cercurile politice următorul fapt, care este riguros exact:

Se ştie că acum câtva timp. Tisza a fost la Berlin unde a avut o întrevedere cu Impăratul şi cu conducătorii politicei germane. S'a aflat că între altele s'a discutat şi chestia românilor din Transilvania şi s'au pus stăruinţe pe lângă Tisza ca să se acorde drepturi cât mai largi românilor pentru ca astfel să se liniştească opinia publică din România.

Dar cum a provenit această credinţă că opinia publică românească s'ar putea linişti şi s'ar mulţumi cu avantagii acordate în Transilvania şi ar fi gata a renunţa la realizarea idealului naţional, acum când s'a prezintat cea mai favorabilă ocaziune?

Iată ce este interesant. Ori, putem da unele detalii foarte precise în această privinţă.

Pe la finele lui August a fost la Sinaia un membru important al comitetului naţional român din Ungaria care a văzut diferite personalităţi politice între cari şi pe d. Al. Marghiloman. Şeful partidului conservator a însărcinat pe fruntaşul român de dincolo ca să comunice lui Tisza că *mijlocul cu care s'ar putea împăca opiniu publică românească este ca Austro-Ungaria să declare că va ceda României părţile românesti ale Bucovinei, şi Transilvaniei autonomia sau cel puţin să se acorde românilor drepturi largi culturale şi electorale aşa în cât să poată pătrunde în parlamentul ungar 60—70 deputaţi români.*

Făcându-se aceasta, *opinia publică românească s'ar linişti şi d-sa ca şef al partidului conservator şi-ar putea atunci lua răspunderea unei neutralităţi amicale faţă de Austria din partea României.*

Fruntaşul român de dincolo a întrebat pe d. Marghiloman dacă poate spune lui Tisza că este autorizat de d-sa să vorbească astfel şi d. Marghiloman i-a răspuns afirmativ.

Fruntaşul român de dincolo, ajungând la Buda-Pesta, a avut o întrevedere cu Tisza, căruia i-a comunicat *ca din partea d-lui Marghiloman* propunerea de i s'a făcut.

Tisza a refuzat categoric să audă măcar vorbindu-se de autonomia Transilvaniei şi a spus că nu se poate discuta nici asupra cedărei Bucovinei românesti. In ce priveşte drepturile românilor, Tisza a spus că s'a gândit şi dânsul de mai înainte la aceasta şi va face ce-i va fi cu putinţă. Se ştie ce a făcut. După ce a dat în vileag ridiculele avantagii, Tisza a cerut să se convoace comitetul naţional românesc ceea ce nu s'a putut face, comitetul nefiind în majoritate prezent, unii dintre ei fiind plecaţi în război.

Fruntaşul român a avut în urmă o nouă întrevedere cu Tisza şi acesta i-a cerut să comunice d-lui Marghiloman bunele intenţii ale guvernului ungur faţă de românii din Transilvania.

Fruntaşul român a atras atenţiunea lui Tisza că e greu să facă aceasta fiindcă presupune de mai dinainte că d. Marghiloman nu va fi mulţumit de acest rezultat.

Totuşi, acum câtva timp fruntaşul român de dincolo a revenit în ţară şi l'a revăzut pe d. Marghiloman.

D. Marghiloman i-a spus că e mâhnit că Tisza n'a înţeles interesul ţărei sale şi n'a ascultat sfaturile ce i s'au dat, şi că regretă cu atât mai mult cu cât atât d. Valdhausen, înainte de a părăsi Rominia cât şi von dem Busche, noul ministru al Germaniei la noi, i-au promis că vor interveni pentru ca propunerea d-sale să fie satisfăcută. D. Marghiloman a spus fruntaşului român de dincolo să atragă atenţiunea lui Tisza asupra faptului ca în curând cu greu va mai putea fi reţinută opinia publică românească şi că, dacă azi d-sa dezaprobă *Acţiunea naţională* îi va fi greu pe viitor s'o mai facă. Fruntaşul român de dincolo a plecat cu această nouă misivă la Budapesta.

Faptele relatate aci sunt riguros exacte. Ele sunt cunoscute în Bucureşti de câţi-va bărbaţi politici de frunte din toate partidele politice.

*

Ministrii Triplei Intelegeri au comunicat Marţi guvernelor respective răspunsul ce l'au primit de la primul nostru ministru la propunerea ce au făcut-o cu privire la intervenirea Greciei în ajutorul Serbiei.

I. Fermo.

Atitudinea Germaniei faţă de Uniunea sudafricană

Berlin, 24 (sosită 25). Oficial. *Guvernul imperial a fost rugat de către Boeri să facă o declaraţiune asupra atitudinei Germaniei faţă de Uniunea sud-africană, în timpul războiului actual. Secretarul de stat la colonii, d. Solf a făcut deci următoarea declaraţiune:*

Ca să se scuze agresiunea engleză care n'a fost provocată în colonia germană a Africei de SV., şi spre a justifica acest act în ochii populaţiunei olandeze din Africa de sud, din care marea majoritate era în contra unei asemenea întreprinderi, membrii ministerului şi ai parlamentului Africei de sud au pretins că guvernul german intenţiona în secret să ia în stăpânire Africa de sud. Trupele germane ar fi violat teritoriul Uniunei înainte de a fi fost începute ostilităţile de către guvernul Uniunei sud africane. Faţă de aceste ştiri false, d. Solf, declară că guvernul german n'a avut nici odată intenţia să ocupe provizoriu or definitiv teritoriul Uniunei sud-africane nici să impue în vre-un mod oarecare dominaţiunea germană asupra Uniunei, ori vreunei părţi din ea. După cât ştie guvernul imperial, teritoriul Uniunei n'a fost atacat nici pe uscat nici pe mare, înainte ca guvernul sud-african să fi ordonat atacul în contra Africei de sud vest germane. Din potrivă, Germania doreşte să înceteze ostilităţile cari au fost impuse de Uniunea sud-africană. Dacă bine înţeles tot asa guvernul Uniunei se va abţine de la orice noi actiuni militare în contra teritoriului german. Dacă sud africanii ar izbuti să se ridice ca stat independent, guvernul german îar recunoaste şi i-ar respecta independenţa şi integritatea. (Wolffbureau).

Citiţi zilnic senzaţionalul roman *Neferici ta Marta* sau *Suferinţele unei Contese lucrătoare.*

Fascicola de *16 PAGINI 5 BANI.*